

30.06.2020

Notat

Til: Sakkyndig komité

Fra: Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Retningslinjer for sakkyndig komité som vurderer vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse for vitenskapelige stillinger ved Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap, NTNU

Fastsatt i henhold til vedtak i Fakultetsstyret ved Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse i møte 26.10.10 (SVT-sak 11/10) med hjemmel i [Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger \(FOR 2006-02-09 nr 129\)](#) og NTNUs personalreglement for vitenskapelige stillinger. Retningslinjene er revidert i hht til endringer i forskriften gjeldende fra 01.09.2019., nytt [personalreglement gjeldende fra 01.07.2019](#), og vedtak i møte i Rektoratet 10.03.2020.

Innledning

Disse retningslinjene er en konkretisering av de generelle retningslinjene i Kunnskapsdepartementets Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger (FOR 2006-02-09 nr 129) og NTNUs personalreglement for vitenskapelige stillinger, fastsatt av NTNUs styre i møte 25.06.2019. Kriteriene for tilkjenning av vitenskapelig kompetanse som professor er vedtatt av Fakultetsstyret ved Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT) i SVT-sak 11/10 og gjelder både ved opprykk til professor og ved ordinær ansettelse i professorat.¹

Retningslinjene for sakkyndig komite er en oppfølging av dette vedtaket (SVT-sak 11/10) og skal sendes medlemmene av sakkyndig komité som tydelig vedlegg i oppnevningbrevet.

Kriteriene gjelder for sakkyndig vurdering av vitenskapelig kompetanse og utdanningsfaglig kompetanse. Ved ansettelse kan det stilles andre krav enn de rent vitenskapelige, eksempelvis at den som ansettes må tilfredsstillende pedagogiske krav, ha

¹ Dette i henhold til retningslinjer fastsatt av Det nasjonale fakultetsmøtet for samfunnsvitenskapelige fag i desember 2007, med justeringer av 23.04.13.

Postadresse

Org.nr. 974 767 880

Besøksadresse

Telefon

Saksbehandler

Tlf:

erfaring fra undervisningsarbeid, ledelse av forskningsprosjekter og være personlig egnet for stillingen. Kompetanse utover den vitenskapelige og pedagogiske kompetansen som er dokumentert i søknaden, som feks personlig egnethet, muntlig formidlingsevne og praktisk undervisning, vurderes av en egen komité og utgjør sammen med vurderingen av vitenskapelig kompetanse grunnlaget for innstilling og ansettelsesvedtak.

NTNU har signert [DORA](#)-erklæringen. Dette innebærer at det skal legges spesielt vekt på de vitenskapelige/kunstneriske arbeiders kvalitet og den faglige bredde de dokumenterer, og ikke bare opptelling av bibliometriske data. Det skal også tas hensyn til forskningsledelse og deltakelse i forskningsprosjekter, dersom virksomheten er tilstrekkelig dokumentert.

Sakkyndige komitéer som oppnevnes av SU-fakultetet for å vurdere vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse må følge kriteriene nedenfor. Ved godkjenning av kompetansevurderingen vil Ansettelsesutvalget for vitenskapelige stillinger ved SU-fakultetet vurdere om kriteriene er fulgt, og vi ber komitéene være tydelige på at de er fulgt.

Vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse - førsteamanuensis

Den som ansettes i stilling som førsteamanuensis må fylle kompetansekravene i hht til [forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 1-4](#):

- (1) Norsk doktorgrad på aktuelt fagområde eller tilsvarende utenlandsk doktorgrad godkjent som likeverdig med norsk doktorgrad eller kompetanse på tilsvarende nivå dokumentert ved vitenskapelig arbeid av samme omfang og kvalitet
Eller
- (2) Gjennomført godkjent stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid på aktuelt fagområde eller dokumentert kunstnerisk virksomhet eller utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå og med en særlig fordypning som er relevant for fagområdet eller disiplinen
- (3) Søkere skal bedømmes, men ikke rangeres, på om de oppfyller følgende krav:
Gjennomført eget program (minimum 200 timer)/relevante kurs og egen praktiske undervisning, og opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning (grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå).
Ferdighetene skal dokumenteres i form av en systematisk og samlet fremstilling som vurderes ved institusjonene.
De som ikke oppfyller kravene ved ansettelsen, skal pålegges å oppfylle dem innen to år etter ansettelsen.
Institusjonene kan etter § 1-1 fastsette høyere krav og bestemme at disse skal gjelde i bedømming og rangering av søkere.

Det aktuelle fagområdet skal være omtalt i stillingsbeskrivelse eller utlysningstekst.

Vurderingen av den utdanningsfaglige kompetansen skal foretas av den sakkyndige komiteen for å få en best mulig enhetlig vurdering av søkerens kompetanse. Skjema for Kriterier for kvalitativ vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ligger vedlagt. Skjemaet fylles ut for hver enkelt søker, og en samlet vurdering av søkerens utdanningsfaglige kompetanse skal også omtales i den sakkyndige vurderingen sammen med vurdering av søkerens vitenskapelige kompetanse. Sakkyndig komite skal avgi en rangering.

Vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse - professor

Den som ansettes i stilling som professor må fylle kompetansekravene i hht til [forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 1-2](#):

- (1) Vitenskapelig nivå i samsvar med etablerte internasjonale eller nasjonale standarder
 Eller
- (2) Omfattende kunstnerisk virksomhet på høyeste nivå etter internasjonal standard og relevant bredde og fordypning i faget eller disiplinen på høyeste nivå
 Og
- (3) I tillegg til de krav til grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå som er gitt til stilling som førsteamanuensis ([§ 1-4](#), pkt 3), skal det dokumenteres:
 - Kvalitetsutvikling i egen undervisning og veiledning over tid
 - Bred erfaring med veiledning fortrinnsvis på master/ ph.d.- nivå
 - Deltakelse i utvikling av utdanningskvalitet i fagfellesskap.

Vurderingen av den utdanningsfaglige kompetansen skal foretas av den sakkyndige komiteen for å få en best mulig enhetlig vurdering av søkerens kompetanse. Skjema for kriterier for kvalitativ vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ligger vedlagt. Skjemaet fylles ut for hver enkelt søker, og en samlet vurdering av søkerens utdanningsfaglige kompetanse skal også omtales i den sakkyndige vurderingen.

Kriteriene er de samme uavhengig av stillingstype, men forventningene til i hvilken grad kriteriene er oppfylt vil variere. For professor forventes det at kriteriene 3, 4, 5 og 6 fra vurderingsskjemaet er oppfylt i større grad enn for førsteamanuensis.

For professor kreves det betydelig vitenskapelig produksjon utover det som kreves til doktorgrad. Forskingen skal være av høy kvalitet og vise både bredde og dybde. Produksjonen skal reflektere en selvstendig forskningsprofil og vise evne til å ta opp nye problemstillinger. Vedvarende forskningsaktivitet er en forutsetning.

Følgende krav bør være oppfylt:

Omfang: Hva som er en betydelig vitenskapelig produksjon, må vurderes i forhold til faglige tradisjoner og konkret ut fra innholdet i arbeidene og den innsatsen som ligger bak. En veiledende norm kan være at den vitenskapelige produksjonen (doktorgraden medregnet) bør tilsvare 8-12 tidsskriftartikler av full lengde, eller to til tre bøker av god kvalitet og med ulikt innhold. Søkeren må ha ytt vesentlige bidrag til alle arbeidene og hatt hovedansvaret for forskningsarbeidet og framstillingen i majoriteten (to tredeler) av arbeidene. Ved mer omfattende samforfatterskap, kan kravet til antall arbeider settes høyere.

Kvalitet: Resultatene skal være godt underbygd og klart uttrykt, slik det kreves for publisering i anerkjente vitenskapelige tidsskrifter eller på anerkjente forlag for vitenskapelige bøker. Det skal legges vekt på om arbeidene har fått eller kan få betydning for fagutviklingen eller for praksis på området. Det skal også legges vekt på originalitet i problemstilling, metode eller datakilder. Kravet til originalitet og betydning er klart høyere enn for doktorgraden, men det er nok at en del av arbeidene tilfredsstillende slike høyere krav.

Bredde: Breddekravet skal bidra til å sikre at søkeren er kvalifisert for å undervise og veilede på høyt nivå i mer enn én spesialitet. Produksjonen bør omfatte flere klasser av problemstillinger, temaer og forskningsmetoder. Søkeren bør ha vist evne til å sette egne arbeider inn i en større sammenheng.

Selvstendighet og samarbeid: Søkeren må ha dokumentert at han eller hun vil være i stand til, på egen hånd, å gjennomføre alle sentrale deler av et forskningsarbeid med høy kvalitet.

Dette kan dokumenteres med arbeider der søkeren er eneforfatter (eventuelt førsteforfatter i disipliner der dette signaliserer hovedansvar for arbeidet), ved erklæringer fra medforfattere og ved erfaring fra prosjektledelse. For øvrig skal forskningssamarbeid og prosjektledelse vektlegges positivt.

Synlighet: Det skal tillegges vekt at søker er aktiv og bidrar innen det vitenskapelige fellesskap man er del av. Arbeidene bør være publisert (eller antatt for publisering) i kanaler som har tilfredsstillende kvalitetskontroll, og der de kan nå fram til andre forskere som vil bygge videre på eller kritisere resultatene. Det legges vekt på hva som innen faget ble sett på som god publiseringspraksis på publiseringstidspunktet.

Aktualitet: Arbeidene bør være relatert til forskningsfronten på publiseringstidspunktet. Noen av arbeidene bør være blitt til de siste fem år. Ved vurdering av omfang og bredde kan det legges vekt på hele publikasjonslisten, også arbeider som ikke er innsendt.

Den vitenskapelige kompetansen skal være klar og utvilsom for å kvalifisere til stilling. Ved ansettelse bør kompetansen være innenfor fagområdet for stillingen. Arbeider på andre fagområder kan telle med, men vektlegges ut fra hva de sier om kompetansen for å drive forskning og undervisning på det aktuelle fagområdet. Minst to tredeler av kravet til omfang definert over bør kunne oppfylles med arbeider som klart er innenfor fagområdet for stillingen, og noen av disse arbeidene bør ha blitt til de siste fem år.

Dersom fagområdet er en snever spesialitet, kan det aksepteres at en noe større del er utenfor fagområdet.

Vurderinger knyttet til opprykk

For sakkyndig vurdering knyttet til søknad om opprykk til professor henviser vi i tillegg til [§ 2-2 i Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger](#).

Av bedømmelseskomiteens tilråding må det framgå på hvilket grunnlag søkeren erklæres kompetent med henvisning til den dokumentasjonen som er nevnt under forskriftens §2-2 (5). Kompetansen skal knyttes til det fagområdet vedkommende er ansatt i, jf. § 2-2 (2).

Når en komité avgir kompetanseerklæring, skal den alltid angi på hvilket fagområde og eventuelt i hvilken spesialitet søkeren anses å ha professorkompetanse. Uttalelsen skal alltid gi uttrykk for om kompetanseerklæringen er enstemmig og utvilsom.

Annen kompetanse kan ikke kompensere for mangler ved den vitenskapelige kompetansen.

Rektoratet ved NTNU har vedtatt at ansatte i stilling som førsteamanuensis som søker opprykk til stilling som professor, og som har basiskompetanse fra tidligere (f.eks. 100-timers Uniped-kurs e.l.) skal få dette godkjent som basiskompetanse også innenfor den nye forskriften.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Hva blir vurdert?			0	1	2	3
			Ikke oppfylt	Oppfylt i liten grad	Oppfylt i viss grad	Oppfylt i stor grad
1	Deltakelse i kurs og opplæring	Omfang og variasjon, samt betydning for søkerens egne undervisnings-tilnærminger, av ulike kurs, både de som er fokusert på pedagogikk og de fra andre områder, som søkeren har deltatt i.				
2	Roller i høyere utdanning	Omfang og varighet av forskjellige utdanningsroller som søkeren har hatt i høyere utdanning (Emne-ansvarlig, programansvarlig, nestleder utdanning etc.)				
3	Undervisnings- og veiledningserfaring	Omfang og variasjon i undervisnings- og veiledningserfaring på bachelor-, master- og ph.d.-nivå.				
4	Utdanningsfaglige bidrag	Omfang og variasjon av utdanningsfaglige bidrag i fagmiljøet, gjennom produksjon av undervisningsmaterieill, lærebøker, konferansebidrag, vitenskapelige arbeider etc.				
5	Kritisk refleksjon	Kvaliteten i søkerens kritiske refleksjon knyttet til egen undervisning og veiledning gjennom integrasjon av egne erfaringer, tilbakemeldinger fra studenter, samtaler med kolleger og litteratur.				
6	Utdanningsfaglig utvikling over tid	Progresjon i søkerens utdanningsfaglige utvikling over tid.				
7	Undervisnings- og læringssyn	Tydighet i og argumentasjon for søkerens				

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

		undervisnings- og læringssyn.				
--	--	----------------------------------	--	--	--	--